

Parshat Terumah: What is the Purpose of the Mishkan?

Rabbi Eli Ozarowski

1. שמות כה

וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בַּדְבָר אֲלֶ־בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ־לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָו תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי: ג זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתְכֶם זָהָב וְכֶסֶף וְנְחֹשֶׁת: ד וְתִכְלֹת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: ה וְעֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וְעֻצֵי שִׁטִּים: ו שֶׁמֶן לְמֶאֶר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: ז אֲבִנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלְּאִים לְאַפֹּד וְלַחֹשֶׁן: ח וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנֹתִי בְּתוֹכָם: ט כָּל־אִישׁ אֲנִי מֵרָאֵה אֹתְךָ אֵת תְּבִנְיַת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תְּבִנְיַת כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ:

2. שמות פרק לא

וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כָּכֵלְתוֹ לְדַבֵּר אֶתֹּו בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לַחַת הַעֲדוּת לַחַת אֲבָן כְּתָבִים בְּאַצְבַּע אֱלֹהִים:

3. רש"י

ויתן אל משה וגו': אין מוקדם ומאוחר בתורה. מעשה העגל קודם לצווי מלאכת המשכן ימים רבים היה, שהרי בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, וביום הכפורים נתרצה הקב"ה לישראל, ולמחרת התחילו בנדבת המשכן והוקם באחד בניסן:

He gave Moses: In the Torah, chronological order is not adhered to. The episode of the calf took place long before the command of the work of the Mishkan. For on the seventeenth of Tammuz the tablets were broken, and on Yom Kippur the Holy One, blessed is He, was reconciled to Israel. On the morrow [i.e., on the eleventh of Tishri], they commenced with the donation for the Mishkan, and it [the Mishkan] was erected on the first of Nissan. -[from Midrash Tanchuma, Ki Thissa 31]

4. רמב"ן שמות פרק לה

הנה משה אחר שצוה לאהרן והנשיאים וכל בני ישראל האנשים כל אשר דבר ה' אתו בהר סיני אחרי שבור הלוחות (לעיל לד לב) ונתן על פניו המסוה (שם פסוק לג) חזר וצוה והקהילו אליו כל העדה אנשים ונשים ויתכן שהיה זה ביום מחרת רדתו ואמר לכולם ענין המשכן אשר נצטוה בו מתחלה קודם שבור הלוחות כי כיון שנתרצה להם הקב"ה ונתן לו הלוחות שניות וכרת עמו ברית חדשה שילך השם בקרבם הנה חזרו לקדמותם ולאהבת כלולותם ובידוע שתהיה שכינתו בתוכם כענין שצוהו תחלה כמו שאמר (לעיל כה ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ולכן צוה אותם משה עתה בכל מה שנצטוה מתחלה

5. Menachem Liebttag on Parshat Terumah

It is very tempting to consider this dispute between Rashi and Ramban a fundamental argument regarding the reason behind the mishkan.

Clearly, according to Ramban, the mishkan is 'lechatchila' [ideal]. In other words, even had chet ha-egel never occurred, it still would have been God's desire that Bnei Yisrael build a **mishkan**, for it serves as a physical representation of God's presence in their midst.

How should we understand Rashi? Can we infer from his interpretation that the mishkan is 'be-di'avad' [a compromise]? In other words, had it not been for chet ha-egel, would there never have been a commandment to build a **mikdash**? Was the mitzva to build the mishkan simply an 'after-thought'? Was it only in the aftermath of Bnei Yisrael's sin that God realized the people's need for a physical representation of His presence?

Despite the temptation of this conclusion, we must first prove that, even according to Rashi's interpretation, one **can** (and **must**) agree that God had originally intended that at least some form of physical symbol be used to represent Him.